

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Червоновершківська сільська рада
Компаніївського району
Кіровоградської області**

Центральна, 7, с. Червоновершка,
Компаніївський район.
Кіровоградська область, 28414

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Червоновершківської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області «Про встановлення на території Червоновершківської сільської ради ставок єдиного податку на території сільської ради на 2018 рік» (Проект 1), «Про встановлення на території Червоновершківської сільської ради податку на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік» (Проект 2), «Про затвердження на території Червоновершківської сільської ради ставок земельного податку на території Червоновершківської сільської ради на 2018 рік» (Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Червоновершківської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області від 06.06.2017 № 02-27/289.

За результатами проведеного аналізу вищевказаних проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Червоновершківської сільської ради з питань планування бюджету та фінансів, та про агропромислового комплексу, з питань екології, раціональному використанню ресурсів щодо їх регуляторного впливу (далі експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу до цих проектів на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

1. Щодо Проектів 1 – 3

Проектами 1 – 3 на території Червоновершківської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачені статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про **встановлення місцевих податків** та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші **обов'язкові елементи**, визначені статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені статтею 7 ПКУ, визначені проектами рішень, наприклад, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Проектами рішень 1 та 2 визначено, що необхідно оприлюднити дане рішення на інформаційному стенді сільської ради у відповідності із чинним законодавством України у сфері державної регуляторної політики.

Разом з тим, відповідно до статті 12 Закону, регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності — у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше, як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

В преамбулах проектів рішень зазначено, що вони розроблялися, зокрема, і на підставі Закону України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» та Закону України від 20.12.2016 № 1791 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році».

Натомість, зазначеними законами вносилися зміни до ПКУ, а також регулювався порядок прийняття рішень органами місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків і зборів на 2015 та 2017 рік відповідно.

Враховуючи, що вказаними законами не регулюються питання прийняття рішень органами місцевого самоврядування з питань встановлення місцевих податків і зборів на 2018 рік, пропонуємо виключити ці закони України з преамбули проектів.

Крім того, назви Проекту 1 та Проекту 3 потребують редакційних правок в частині: Проект 1 – усунення дублювання слів «на території сільської ради»;

Проект 3 – усунення дублювання слів «на території Червоновершківської сільської ради».

II. Щодо Проекту 1

Пунктом 3 Проекту 1 встановлюються фіксовані ставки єдиного податку, а саме:

Ставки єдиного податку для платників першої-другої груп встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року (далі – мінімальна заробітна плата), та третьої групи у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (підпункт 3.1).

Ставки єдиного податку встановлюються для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (підпункт 3.2):

1) для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, які здійснюють діяльність з ремонту побутових виробів та предметів особистого вжитку та інших видів діяльності;

2) для другої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати встановлюється для платників податку, які здійснюють діяльність з надання соціальної допомоги;

10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати встановлюються для платників податку, які здійснюють господарську діяльність за наступними видами діяльності: роздрібна торгівля хлібом, хлібобулочними та кондитерськими виробами; роздрібна торгівля книгами, газетами та канцелярськими товарами; ремонт побутових виробів та предметів особистого вжитку; санітарні послуги, прибирання сміття та знищення відходів, боротьба з забрудненням та подібні види діяльності;

10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати для інших видів діяльності.

Водночас, відповідно до пункту 293.1 статті 293 ІКУ ставки єдиного податку **для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб**, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі – прожитковий мінімум), **другої групи – у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати**, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі – мінімальна заробітна плата), **третьої групи – у відсотках до доходу (відсоткові ставки).**

Таким чином, пропонуємо узгодити підпункт 3.1 та частину першу підпункту 3.2 пункту 3 між собою та пунктом 293.1 статті 293 ІКУ в частині встановлення фіксованої ставки єдиного податку для платників першої групи у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

III. Щодо Проекту 2

Пунктом 1 Проекту 2 на території Червоновершківської сільської ради з 01 січня 2017 року встановлюється податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Враховуючи, що проект рішення має назву «Про встановлення на території Червоновершківської сільської ради податку на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік», пропонуємо внести до пункту 1 проекту рішення редакційні правки, змінивши 2017 рік на 2018 рік.

Підпункт 2.2 пункту 2, яким встановлюється перелік житлової та нежитлової нерухомості, що не є об'єктом оподаткування, не містить всього переліку, встановленому підпунктом 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ІКУ, і відповідно, потребує доповнення частинами и) – л) підпункта 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ІКУ.

Підпунктом 8.3 пункту 8 встановлюється пільга з податку, що стосується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, а саме: господарські (присадибні) будівлі допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо.

Наразі, тип та розмір такої пільги Проектом 2 не встановлюється.

При цьому, відповідно до підпункту 4.3 пункту 4 ставка податку для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, встановлюється у розмірі 0 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Таким чином, підпункти 8.3 пункту 8 та 4.3 пункту 4 потребують узгодження між собою.

Пункт 8 проекту рішення також потребує редакційної правки шляхом виключення абзацу «Згідно Податкового кодексу України ст.266 пп. 4.1 виключити», який не відповідає смислово повнішому пункту.

IV. Щодо Проекту 3

Пунктом 1 Проекту 3 на території Червоновершківської сільської ради затверджуються ставки земельного податку, а саме:

для сільськогосподарських угідь у відсотках від грошової оцінки землі 0,30 %;

зайняті під житловим фондом у відсотках від грошової оцінки землі – 0,05 %;

землі громадської забудови у відсотках від грошової оцінки землі – 1,50 %;

для багаторічних насаджень у відсотках від грошової оцінки землі 0,57%;

земельні ділянки комерційного призначення у відсотка від грошової оцінки землі – 1,00%; за межами населеного пункту – 0,45% сума – 159,78 грн./га;

для земель водного фонду 2,43%.

Натомість, відповідно до пункту 274.1 статті 274 ПКУ ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування – не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Відповідно до статті 38 Земельного кодексу України до земель житлової та громадської забудови належать земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовуються для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування.

Отже, землі громадської забудови є землями загального користування та, відповідно, не можуть оподатковуватися за ставкой вище 1 %.

Таким чином, пропонуємо привести ставку податку за землі громадської забудови відповідно до вимог пункту 274.1 статті 274 ПКУ.

Також, частиною першою статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено земель «комерційного призначення».

Натомість, пунктом 274.2 статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Пунктом 2 проекту рішення встановлюються пільги зі сплати земельного податку для юридичних та фізичних осіб.

Статтями 281 та 282 ПКУ встановлюються пільги зі сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб.

Враховуючи, що пункт 2 проекту рішення не містить всього переліку, визначеному ПКУ, пропонуємо додати до зазначеного пункту підпункти 282.1.1 – 282.1.3, 282.1.5, 282.1.6 пункту 282.1. статті 282 та норми статті 281 ПКУ.

Звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту – 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту – 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення та додатку до проекту рішення зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

V. Щодо аналізів регуляторного впливу (далі – АРВ) Проектів 1 – 3

АРВ проектів рішень не повною мірою відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі Методика).

У розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом проблем, при цьому не наведено даних у грошовому вимірі (числовій формі), які б обґрунтовували їх наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблеми мають найбільший негативний вплив. Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі III АРВ при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі. Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником не наведено розрахунків їх витрат, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту рішення (при сплаті місцевих податків та зборів), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей.

В розділі III АРВ Проекту 3 зазначено, що платниками податку є 205 суб'єктів мікропідприємництва. Але, аналіз кількості суб'єктів господарювання на території Кіровоградській області (у тому числі Компанієвського району) ставить під сумнів наявність такої кількості суб'єктів мікропідприємництва на території сільської ради та дозволяє припустити, що АРВ розраховано для фізичних осіб, що мешкають на території ради (з урахуванням *особистих селянських господарств, які відповідно до Закону України «Про особисті селянські господарства» здійснюють діяльність без створення суб'єкта господарювання*).

Відповідно до статті 1 Закону аналіз регуляторного впливу це документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Таким чином, сплата податків фізичними особами жителями села, не є предметом розгляду в АРВ.

Додатково зазначасмо, що при наведенні значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

При проведенні оцінки впливу на сферу інтересів органу місцевого самоврядування, в АРВ Проекту 2 та Проекту 3 до витрат за альтернативами віднесено витрати на оприлюднення даного регуляторного акта, що не відповідає вимогам Методики: в процесі проведення оцінки впливу необхідно кількісно визначити витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (здійснення оприлюднення (опублікування) регуляторного акта не відноситься до результатів дії регуляторного акта та здійснюється у рамках вимог Закону незалежно від змісту та вимог такого акту).

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю в АРВ всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки єдиного податку встановлено на максимальному рівні, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Не узгодження з принципами державної регуляторної політики доводить і невідповідність даних та розрахунків у АРВ та Тестах малого підприємництва (М-тест).

Так, в розділі III АРВ Проекту 1 при оцінці впливу альтернатив на суб'єктів господарювання зазначено, що дія акта поширюється на 8 малих та 37 мікропідприємств. Враховуючи, що проектом рішення регулюються виключно ставки податку для I та II груп платників єдиного податку, відповідно, визначені

45 суб'єктів малого та мікропідприємництва (далі – СМІІ) є платниками єдиного податку І та ІІ груп.

Водночас, М-тест розраховано для платників єдиного податку: І групи (6 одиниць); ІІ групи – 10 одиниць; ІІІ групи – 5 одиниць; ІV групи – 24 одиниці.

Таким чином, сумарні витрати СМІІ розраховано з урахуванням СМІІ, які не підпадають під дію регулювання проекту рішення.

В М-тестах до проектів 2 та 3 не зазначено формул розрахунку «прямих» витрат; суми «прямих» витрат потребують уточнення в частині їх розміру (грн./тис.грн.)

Крім того, сумарні витрати в М-тестах розраховано на перший рік впровадження проекту та на наступні п'ять років.

Натомість, **органи місцевого самоврядування**, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, **мають до 15 липня кожного року прийняти та оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік** з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Тобто, проекти рішень будуть діяти виключно 2018 рік, а відповідно, не потребують розрахунку на наступні п'ять років.

Таким чином, АРВ (з М-тестами) потребують уточнення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, та перерахунку з урахуванням вимог ПКУ та Методики.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проекти рішень Червоновершківської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області «Про встановлення на території Червоновершківської сільської ради ставок єдиного податку на території сільської ради на 2018 рік», «Про встановлення на території Червоновершківської сільської ради податку на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік», «Про затвердження на території Червоновершківської сільської ради ставок земельного податку на території Червоновершківської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а їх аналізи регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінам від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даних регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В. о. Голови Державної регуляторної
служби України**

В. П. Загородній